

Posudek vedoucího diplomové práce

Bc. Karolína Tomášková: Působení časopisu Analogon a soudobých surrealistických autorů v kontextu vývoje surrealismu v české literatuře. Fakulta filozofická Univerzity Pardubice 2017. 107 s.

Hlavním cílem hodnocené diplomové práce je postžení proměn tvorby českých surrealistických autorů prostřednictvím sledování vývoje časopisu Analogon jakožto ústředního surrealistického periodika v české literární kultuře.

V první části práce její autorka rekapitulovala vznik a vývoj surrealismu v zahraničí a podrobněji pak v českém prostředí, od jeho počátků u nás na přelomu 20. a 30. let až po současnost. Dále přesunula pozornost na časopis Analogon a pokusila se nejprve charakterizovat jednotlivé fáze vývoje jeho koncepce a obsahového zpracování, vždy na pozadí dobové sociokulturní situace – zde je třeba zdůraznit pro českou kulturu 20. století možná dosti typickou diskontinuitu, neboť první číslo časopisu vyšlo v roce 1969 a další pak až po roce 1989. Kolegyně Tomášková sledovala Analogon do roku 2010, zvláštní místo pak věnovala redakční krizi v roce 1993, která ovlivnila další směřování časopisu.

Autorka se v další části práce zaměřila na ideové pozadí Analogonu, které se (pro surrealismus vcelku očekávaně) inspirovalo mimo jiné psychoanalýzou a strukturalismem, jejichž vlivy K. Tomášková zkoumala v konkrétních příspěvcích. Samostatnou kapitolu zcela správně vymezila pro téma vztahu surrealismu a surrealistů ke změnám politické situace v českých zemích, protože původní marxistické zaměření tohoto uměleckého proudu bylo od počátku značně neortodoxní a jako takové nutně muselo narážet na jakékoli pokusy státní moci o reglementaci kultury. Diplomovou práci uzavírá podnětná případová studie, obsahující analýzu pozice Analogonu v tzv. literárním poli, která vychází z teoretických konceptů Pierra Bourdieu.

Téma surrealismu je centrem pozornosti českých vědců jistě delší dobu, poněkud překvapivě se ale dosud málokdo blíže věnoval Analogonu – i přes jeho významné postavení v českém surrealistickém hnutí zatím o něm vyšlo jen několik dílčích studií a jedno slovníkové heslo. Diplomová práce Karolíny Tomáškové pojímá danou problematiku komplexně, s důrazem na širší kulturní souvislosti, odborně se přitom pohybuje na pomezí kulturní historiografie a dějin

idejí. Autorka prokázala výbornou orientaci na zvoleném teritoriu, umí pracovat s informačními zdroji a vhodně aplikovat metodologické přístupy, a co je zvláště důležité, dokáže samostatně nad zkoumaným materiálem uvažovat a interpretovat jej. Oceňuji také fakt, že se při zkoumání Analogonu zaměřila rovněž na současný surrealismus, tedy období po roce 1989, které je v tomto ohledu zatím zcela neprobádané. Surrealismus se takto jeví jako stále životaschopná součást české kultury, typická svým subverzivním charakterem za velmi různorodých sociálních a politických podmínek.

Domnívám se, že by bylo vhodné nějakou formou, například v podobě informačně hutné studie, výsledky práce Karolíny Tomáškové publikovat.

Z výše uvedených důvodů **doporučuji hodnocenou diplomovou práci k obhajobě a navrhuji klasifikovat ji známkou výborně.**

V Praze dne 13. 5. 2017

PhDr. Antonín Kudláč, Ph.D.